

Directeur WJZ
Directeur PZo

IGJ

Ontworpen door

T
M

@igj.nl

Datum document

22 december 2022

Kenmerk

3489222-1041810-IGJ

Bijlage(n)

n.v.t.

nota

(ter informatie) T&H-toets wetsvoorstel integrale bedrijfsvoering zorg-
en jeugdhulpaanbieders (Wibz)

Paraaf directeur

1 Aanleiding voor deze nota

Sinds 2015 voert de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) een Toezicht- en Handhaafbaarheidstoets (T&H-toets) uit op nieuwe wet- en regelgeving en wijzigingen van bestaande wet- en regelgeving die consequenties hebben voor het toezicht door de inspectie. In dat kader heeft u mij verzocht een T&H-toets uit te voeren op het wetsvoorstel integrale bedrijfsvoering zorg- en jeugdhulpaanbieders (Wibz).

2 Samenvatting en conclusies

- Op basis van de T&H-toets constateert IGJ het volgende: een integraal beeld van de samenwerking tussen CIBG, NZa en IGJ ten behoeve van toezicht en vergunningverlening ontbreekt.
- Het wetsvoorstel biedt nog onvoldoende basis voor de wederzijdse gegevensuitwisseling in het kader van vergunningverlening en toezicht tussen het CIBG en IGJ.
- De IGJ heeft tot slot geen beeld van de inhoud en organisatie van toezicht door de NZa op de nieuwe normen rond winstuitkering en tegenstrijdige belangen. Daardoor is het voor IGJ niet in te schatten in hoeverre met voorliggend wetsvoorstel de genoemde doelen gehaald kunnen worden.

3 Belangrijkste punten van informatie

Inleiding

In het wetsvoorstel Wet integrale bedrijfsvoering zorgaanbieder worden nadere regels gesteld om het risico op een niet integrale bedrijfsvoering van

zorgaanbieders en jeugdhulpaanbieders te beheersen. Waar interne controles binnen een zorg- of jeugdaanbieder niet voorkomen dat wetgeving wordt overtreden, moet de externe toezichthouder in kunnen grijpen.

Kenmerk
3489222-1041810-IGJ

Fout! Onbekende naam
voor documenteigenschap.

De IGJ en NZa houden toezicht vanuit hun eigen perspectief op de zorg: IGJ op de kwaliteit en veiligheid en NZa op de toegankelijkheid en betaalbaarheid. De IGJ houdt op grond van de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg (Wkkgz) en Jeugdwet toezicht op de kwaliteit en veiligheid van zorg en jeugdhulp en op grond van de Wet toetreding zorgaanbieders (Wtza) toezicht op de naleving van de voorwaarden voor de toelatingsvergunning, en de interne toezichthouder van de zorgaanbieder. De IGJ heeft de T&H uitgevoerd vanuit dit perspectief.

Op het moment van toetsing is de het wetsvoorstel verbetering beschikbaarheid zorg voor jeugdigen in de voorbereidende fase. Artikel 4.4.1. van de Jeugdwet (toezicht interne toezichthouder) is nog niet in werking getreden. Op dit moment ontbreekt een wettelijke grondslag voor toezicht op de interne toezichthouder van een jeugdhulpaanbieder. De IGJ kan geen toets uitvoeren die ziet op de relatie tussen het wetsvoorstel verbetering beschikbaarheid zorg voor de jeugdigen en voorliggend voorstel. De daarvoor benodigde informatie is niet aanwezig.

De IGJ heeft in haar T&H-toets op het wetsvoorstel verbetering beschikbaarheid zorg voor jeugdigen, waarin voorgesteld wordt dat de ambtenaren van de IGJ toezichthouder worden op de interne toezichthouder van jeugdhulpaanbieders (voorgesteld artikel 4.4.1. Jeugdwet), het belang onderschreven om voor consistentie bij de uitvoering van het toezicht te zorgen en dat daarvoor een goede en sluitende samenwerking nodig is tussen de NZa (en Jeugdautoriteit) en de IGJ.

Toezicht op de interne toezichthouder: eisen aan de bestuursstructuur (artikel 3 Wtza)

De IGJ toetst op grond van artikel 3 Wtza of een zorgaanbieder die over een toelatingsvergunning dient te beschikken voldoet aan eisen omtrent de bestuursstructuur en de onafhankelijkheid van intern toezicht. Ten aanzien van de eisen aan de interne toezichthouder zijn extra eisen vastgesteld in het Uitvoeringsbesluit Wtza. Artikel 8 van het Uitvoeringsbesluit Wtza regelt dat de interne toezichthouder bij de vervulling van zijn taak zich richt naar het belang van de instelling, het te behartigen maatschappelijke belang en het belang van de betrokken belanghebbenden.

Bovengenoemde publiekrechtelijke norm wordt met dit wetsvoorstel ook opgenomen in de Wet maatschappelijke gezondheidszorg (Wmg) en de Jeugdwet. Hierop ziet de NZa toe.

Toezicht op de toelatingsvergunning: samenwerking IGJ en CIBG in het proces vergunningenproces

De uitvoering van de vergunningverlening is belegd bij het CIBG. Een goede samenwerking tussen CIBG en IGJ is cruciaal voor de uitvoering van deze taak. Daarover maakt IGJ een aantal opmerkingen:

Kenmerk
3489222-1041810-IGJ

**Fout! Onbekende naam
voor documenteigenschap.**

- In artikel III, onder E wordt een artikel 10 ingevoegd waarbij de IGJ uit eigen beweging of desgevraagd alle gegevens dient te verstrekken die van belang zijn voor de weigering dan wel intrekking van een toelatingsvergunning. Dit artikel maakt niet duidelijk over welke gegevens het gaat, waardoor discussies tussen IGJ en CIBG kunnen ontstaan over welke gegevens van belang zijn. De IGJ adviseert om daarover nadere afspraken te maken, bijvoorbeeld in lagere regelgeving, over welke gegevens dat zijn, zodat dit voor betrokkenen helder is.
- Het wetsvoorstel maakt deel uit van de bredere context van de WTZa waarin IGJ toezichthouder is op de meldplicht, de toelatingsvergunning en de interne toezichthouder.
De IGJ heeft voor de uitvoering van haar taak als toezichthouder op de vergunningplicht ook de aanmelding nodig van de zorgaanbieder. Deze bevat de omstandigheden die de aanbieder heeft aangegeven en waarop (mede) de vergunning is verleend. Zo is de marginale toets van het CIBG of is voldaan aan de voorwaarden voor de vergunning een startpunt van het toezicht door IGJ. IGJ verzoekt om in het wetsvoorstel een basis voor de wederzijdse samenwerking tussen CIBG en IGJ te scheppen.

Samenwerking met NZa

Het toezicht IGJ raakt het toezicht van de NZa in artikel I, onderdeel A. Artikel I introduceert een aantal open normen in de voorgestelde artikelen 40 c, d, en e. We noemen hierbij de normen 'normale marktomstandigheden' en 'van betekenis zijnde transacties' uit voorgesteld artikel 40d, eerste lid en 'niet excessieve vergoeding' uit voorgesteld artikel 40e, tweede lid, onder b. De IGJ vraagt zich af hoe de NZa hier toezicht op gaat houden, alsmede op de complexe toezichtsnorm uit het voorgestelde artikel 40d, tweede lid.

De open normen voor winstuitkering die in het wetsvoorstel staan bieden zorgaanbieders, accountants, in- en extern toezichthouders weinig houvast om te beoordelen of er geen sprake is van het onterecht onttrekken van gelden aan de zorg. Daarmee kan het leiden tot een verkeerde prikkel waardoor risico's voor de kwaliteit van zorg ontstaan.
IGJ kan zich geen beeld vormen van de inhoud en organisatie van het toezicht hierop door de NZa. Daardoor is het voor IGJ niet in te schatten in hoeverre met voorliggend wetsvoorstel de genoemde (maatschappelijke) doelen gehaald kunnen worden.

Overige opmerkingen

In artikel III, onderdeel I, vijfde lid, wordt een lid toegevoegd waarbij de NZa de bevoegdheid krijgt om een aanwijzing te geven aan zorgaanbieders om uitbetaalde winstuitkering terug te vorderen van ontvangers. IGJ vraagt zich af hoe dit in praktijk gaat uitwerken nu de effectiviteit hiervan is afhankelijk van derden.